

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/62/2023
Identifikačné číslo spisu:	8122203173
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8122203173.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu W. W., narodeného X. Y. XXXX, T. XXX, okres X., zastúpeného advokátkou JUDr. Ingrid Kovalčukovou, Košice, Štúrova 22, proti žalovanej obchodnej spoločnosti PP Projekt, s.r.o., Ľubotice, Rampová 2, IČO: 36 465 267, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Michalovčíkom, Svidník, Makovická 768/20, za účasti inetrvenienta na strane žalovanej Ing. Dušana Kuruca, Humenné, Osloboditeľov 5, správcu konkurznej podstaty dlžníka W. W., zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Králikom, PhD., Košice, Moldavská cesta 10/B, o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty, o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Košiciach.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov v predmetnom spore rozhodol rozsudkom č. k. 5Cbi/180/2022-148 z 15. februára 2023 tak, že žalobu, predmetom ktorej bol nárok na vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej konkurznej podstaty, zamietol. Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti predmetnému rozsudku podal žalobca odvolanie a Okresný súd Prešov predložil vec Krajskému súdu v Košiciach ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o podanom odvolaní.

3. S poukazom na § 34 ods. 2 písm. c) a § 43 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Krajský súd v Košiciach postúpil predmetný spor vedený na tom súde pod sp. zn. 2CoKR/7/2023 Krajskému súdu v Prešove ako súdu funkčne príslušnému na konanie o odvolaní žalobcu. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že podľa § 36 CSP sa príslušnosť súdu (vecná, kauzálna, funkčná a miestna) určuje podľa okolností v čase začatia konania, pričom takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania. V posudzovanej veci sa odvolacie konanie začalo podaním odvolania proti rozsudku Okresného súdu Prešov dňa 25. marca 2023, a nie dňa 26. júla 2023, kedy Okresný súd Prešov podľa § 377 CSP predložil odvolanie Krajskému súdu v Košiciach. V čase podania odvolania bol

funkčne príslušným súdom na jeho prejednanie Krajský súd v Prešove. Funkčná príslušnosť Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu v obchodných veciach je podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP daná iba na konania začaté na Okresnom súde Prešov po 31. máji 2023 (§ 22 písm. e) CSP). Na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu, ktoré nebolo vydané v konaní podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP, sa vzťahuje ustanovenie § 34 ods. 1 CSP, podľa ktorého o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Zo znenia prechodného ustanovenia § 471c CSP podľa názoru Krajského súdu v Košiciach nevyplýva, že od 1. júna 2023 došlo k zmene príslušnosti súdov, ktoré boli vecne a miestne príslušné podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Podľa § 24 ods. 3 písm. c) CSP v znení účinnom do 31. mája 2023, Krajský súd v Košiciach je súdom funkčne príslušným iba na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému priamo v konkurznom konaní a reštrukturalizačnom konaní. Na odvolacie konanie vo veciach, ktoré sú vyvolané konkurzným a reštrukturalizačným konaním, resp. vyvolané osobitnou povahou týchto konaní (incidenčné spory), sú príslušné krajské sudy podľa všeobecnej úpravy § 34 CSP v spojení s § 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“). Krajský súd v Košiciach uzavrel, že na konania v obchodnoprávných sporoch začatých do 31. mája 2023 na okresných súdoch v územnom obvode Krajského súdu v Prešove je aj naďalej funkčne príslušný ako odvolací súd Krajský súd v Prešove podľa § 34 ods. 1 CSP.

4. Krajský súd v Prešove s postúpením veci nesúhlasil a postupom podľa § 43 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že funkčne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 5Cbi/180/2022-148 z 15. februára 2023 je Krajský súd v Košiciach. Ozrejmil, že podľa prechodných ustanovení k zmene právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023 zákonodarcu určil pre konania, ktoré boli začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, aby sa dokončili na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Avšak funkčná príslušnosť súdov v prechodných ustanoveniach upravená nebola. Za týchto okolností treba podľa Krajského súdu v Prešove v posudzovanom obchodnoprávnom spore pri určovaní funkčnej príslušnosti súdu vychádzať z princípu okamžitej aplikability procesného predpisu (§ 470 ods. 1 CSP) zakotvujúceho špecifické požiadavky zákonodarcu na špecializáciu súdov a sudcov v určitých druhoch sporov. Kauzálna príslušnosť Krajského súdu v Košiciach na prejednanie odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Prešove v danom spore vyplýva z ustanovenia § 34 ods. 2 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023. Na podporu vysloveného záveru Krajský súd v Prešove poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 185/2018 z 12. apríla 2018, nález sp. zn. III. ÚS 267/2017 zo 4. júla 2017, tiež nález sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ndc/19/2023. Krajský súd v Prešove vyslovil, že nesúhlasí s postúpením predmetného sporu Krajským súdom v Košiciach, pretože ten je vzhľadom na princíp okamžitej aplikability procesných právnych predpisov a absenciu prechodných ustanovení o funkčnej príslušnosti súdov v neskončených veciach funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o podanom odvolaní žalobcu smerujúcom proti rozsudku Okresného súdu v Prešove.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Prešove a Krajskému súdu v Košiciach podľa § 43 ods. 2 CSP, po posúdení predloženého nesúhlasu s postúpením sporu na odvolacie konanie, dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove je dôvodný.

6. Podľa článku 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

7. Podľa článku 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

8. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu (veta za bodkočiarkou v znení účinnom od 1. júla 2023).

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa § 196 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddĺžení (ďalej len „konanie podľa tohto zákona“) sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

11. Podľa § 196a ods. 1 ZKR, na konanie podľa tohto zákona sú kauzálnu príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave, b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach, c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici, d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre, e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove, f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne, g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave, h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline

12. Podľa § 196a ods. 3 ZKR, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa a) odseku 1 písm. c), f) a h) a odseku 2 je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, b) odseku 1 písm. a), d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave, c) odseku 1 písm. b) a e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

13. Podľa § 196a ods. 6 ZKR súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

14. Podľa § 206o ZKR, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Zo spisu vyplýva, že predmetom konania je vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty, nehnuteľností zapísaných na LV č. 1158 nachádzajúcich sa v katastrálnom území T., ktorých súpis bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 214/2021 zo 16. decembra 2021, v konkurznej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 4OdK/227/2020. Jedná sa teda o sporové konanie vyvolané osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a to konkrétne konania konkurzného. Predmetný incidenčný spor má podklad v ustanoveniach tretieho oddielu šiestej hlavy zákona o konkurze a reštrukturalizácii (§ 76 - § 81). Skutočnosť, že sa jedná o spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania vyplýva i z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/33/2011, sp. zn. 5Ndob/9/2021 alebo rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-339/07). Bez vyvolania konkurzného konania by spor o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej konkurznej podstaty nevznikol. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 5Cbi/180/2022-148 z 15. februára 2023 rozhodol o predmetnej vylučovacej žalobe dlžníka smerujúcej proti žalovanej obchodnej spoločnosti PP Projekt s.r.o. a správcovi konkurznej podstaty úpadcu vystupujúceho v spore v pozícii intervenienta na strane žalovanej tak, že žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Proti predmetnému rozsudku podal žalobca 25. marca 2023 odvolanie, ktoré bolo dňa 26. júla 2023 predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach o odvolaní žalobcu nerozhodol a s poukazom na novelu CSP účinnú od 1. júna 2023,

postupom podľa § 43 ods. 1 CSP v spojení s § 40 CSP, vec postúpil Krajskému súdu v Prešove ako súdu funkčne príslušnému. Krajský súd v Prešove s postúpením sporu nesúhlasil a vec predložil Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie sporu o príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP. Úlohou Najvyššieho súdu SR bolo teda posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Prešove s postúpením spisu Krajským súdom v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní žalobcu z 25. marca 2023 proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 5Cbi/180/2022-148 z 15. februára 2023.

16. Najvyšší súd SR konštatuje, že v posudzovanom prípade bolo odvolacie konanie začaté (podaním odvolania) už 25. marca 2023. Jedná sa preto o konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, t. j. pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. Týmto zákonmi bola s účinnosťou od 1. júna 2023 zavedená tzv. reforma súdnej mapy. Jedným z novelizovaných predpisov bol zákon o konkurze a reštrukturalizácii, v rámci ktorého došlo k zavedeniu novej príslušnosti súdov na konanie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a to tak súdov prvej inštancie (§ 196a ods. 1 ZKR), ako aj odvolacích súdov (§ 196a ods. 3 ZKR). Ustanovenie § 196a ods. 3 ZKR (týkajúce sa funkčnej príslušnosti vybraných krajských súdov na odvolacie konanie) v texte pod jednotlivými písmenami a) až c) priamo odkazuje na konkrétne ustanovenia § 196a ods. 1 ZKR, upravujúce kauzálnu príslušnosť vybraných okresných súdov (v sídle kraja) na konanie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Na túto úpravu nadväzuje ustanovenie § 196a ods. 6 ZKR, podľa ktorého súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zákonodarca danou reformou sledoval špecializáciu súdnictva, ako možno vyrozumiť zo všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 150/2022 Z. z., v ktorej sa uvádza, že reforma súdnej mapy je jedným z nástrojov na dosiahnutie efektívne fungujúcej justície, pretože vytvára vhodné podmienky pre špecializáciu sudcov, ako na úrovni okresných súdov, tak aj na úrovni krajských súdov. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo potrebné v prvom rade vyriešiť otázku časovej pôsobnosti právnych noriem upravených v § 196a ods. 1, 3 a 6 ZKR v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 206o ZKR.

17. Súčasťou novely zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinnej od 1. júna 2023 je aj výslovné zakotvenie pravidla časového spolupôsobenia starých (neplatných a neúčinných) právnych noriem s právnymi normami novými (platnými a účinnými). Ide o tzv. ultraaktivitu procesných noriem zakotvenú v prechodnom ustanovení § 206o CSP k úpravám účinným od 1. júna 2023. Podľa tohto pravidla sa vecná a miestna príslušnosť súdu na konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 spravuje starou právnou úpravou (účinnou do 31. mája 2023). Z uvedeného pravidla zákonodarca upravil výnimku, vzťahujúcu sa na prípady, keď osobitný predpis stanovil prechod výkonu súdnictva z inak (podľa starej právnej úpravy) vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Podstata princípu ultraaktivity procesných noriem spočíva v tom, že v istých špecifických prípadoch alebo zo špecifických, obzvlášť zreteľných dôvodov sa aktivizuje starý procesný režim na konania za tohto starého režimu začaté, no prebiehajúce i počas účinnosti nového procesného režimu. Odôvodnené je to vždy v prípadoch, ak zákonodarca určitý inštitút z právneho poriadku vypúšťa - je logické, že začaté konania ohľadom tohto inštitútu sa dokončia podľa doterajších procesných predpisov [por. Števček, M.: O temporalite procesných noriem (malé praktikum z teórie práva), Bulletin Slovenskej advokácie 3/2015, s. 22-30]. V protiklade k ultraaktivite stojí pravidlo okamžitej použiteľnosti (novej) procesnej úpravy na všetky prebiehajúce konania začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov (ďalej aj „okamžitá aplikabilita“), ktoré na rozdiel od ultraaktivity nevyžaduje výslovné zákonné zmocnenie, keďže je odvoditeľné pomocou ústavno-konformného teleologického výkladu. Podstatou princípu okamžitej aplikability je zabezpečiť procesne efektívne prejednanie veci vyhnutím sa nachádzaniu vhodného procesného režimu (v spleti prechodných ustanovení), čo umožňuje súdom sústrediť sa na hmotnoprávnu povahu sporu (III. ÚS 267/2017). Ultraaktivita v porovnaní s okamžitou aplikabilitou je vo všeobecnosti nežiadúca, pretože naráža na predvídateľnosť práva, dôveru subjektov v jasnosť a prehľadnosť právnej úpravy a princíp právneho štátu, ktorého imanentnou súčasťou je princíp právnej istoty. Ak teda ultraaktivita predstavuje odchýlku od žiadúceho stavu, je potrebné uprednostniť princíp okamžitej aplikability. Tam, kde nie je výslovne zakotvená ultraaktivita, platí okamžitá aplikabilita.

18. Prechodné ustanovenie § 206o ZKR k úpravám účinným od 1. júna 2023 je teda výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorá sa vzťahuje výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Uvedené prechodné ustanovenie upravuje zachovanie vecnej a miestnej príslušnosti v konaniach začatých a právoplatne neskončených do 31. mája 2023. Neupravuje však zachovanie funkčnej a ani kauzálnej príslušnosti, čo vyplýva z gramatického (jazykového) výkladu predmetného ustanovenia. K novelizovanej úprave procesných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom od 1. júna 2023 je potrebné uviesť, že nový § 196a ZKR pod nadpisom Príslušnosť upravuje (v siedmych odsekoch) tak kauzálnu príslušnosť na konanie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ods. 1, 2, 6, 7), ako aj funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ods. 3) a tiež miestnu príslušnosť (ods. 4). V odseku 3 upravená príslušnosť krajských súdov je jednoznačne funkčnou príslušnosťou, bez ohľadu na to, že tento právny pojem nie je v zákone o konkurze a reštrukturalizácii priamo uvedený (na rozdiel od nadpisu nad § 34 CSP), keďže sa týka príslušnosti krajských súdov (Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Košiciach) špecializovaných na konania o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným okresnými súdmi tak v konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj v sporových konaniach vyvolaných osobitnou povahou konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

19. V posudzovanej veci je predmetom konania vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty, a teda odvolanie smeruje proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vydanému v spore vyvolanom osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii. S účinnosťou do 31. mája 2023 bol (podľa úpravy CSP, na ktorú odkazoval § 196 ZKR), namiesto všeobecného súdu žalovaného na takéto konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie (tu Okresný súd Prešov), ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou týchto konaní, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov [§ 20 písm. d) CSP v znení účinnom do 31. mája 2023]. Príslušným súdom na odvolacie konanie bol potom podľa § 34 CSP v znení účinnom do 31. mája 2023 Krajský súd v Prešove, do obvodu ktorého patrí Okresný súd Prešov. S účinnosťou od 1. júna 2023 však zákon o konkurze a reštrukturalizácii nanovo upravil príslušnosť súdov na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona (s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov), ktorá je zhodná s kauzálnou príslušnosťou súdu, na ktorom prebieha konanie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, teda konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie a konanie o oddlžení. Pokiaľ teda na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému súdom prvej inštancie v spore vyvolanom osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii bol podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 funkčne príslušný Krajský súd v Prešove, zatiaľ čo s účinnosťou od 1. júna 2023 je na konanie o odvolaní v takomto prípade podľa § 196a ods. 3 písm. c) ZKR príslušný Krajský súd v Košiciach a súčasne § 206o ZKR ako intertemporálne ustanovenie explicitne neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, potom so zreteľom na princíp okamžitej aplikability novej procesnej úpravy je od 1. júna 2023 na odvolacie konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 funkčne príslušný krajský súd určený podľa úpravy zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinnnej od 1. júna 2023. V posudzovanom prípade je takýmto funkčne príslušným súdom Krajský súd v Košiciach.

20. Z vyššie uvedeného vyplýva, že argumentácia, podľa ktorej funkčná príslušnosť Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu je v predmetnej veci daná iba na konania začaté na Okresnom súde Prešov po 31. máji 2023, nie je správna. Najvyšší súd SR zastáva názor, že aj v prípade ostatnej novely procesných ustanovení obsiahnutých v zákone o konkurze a reštrukturalizácii má mať prednosť metóda teleologickej interpretácie právnych noriem, najmä ak vychádzanie úzko len z textu zákona v znení účinnom od 1. júna 2023, ktorý explicitne nevyjadruje všetky aspekty určenia príslušnosti odvolacích súdov v „starých“ odvolacích konaniach začatých do 31. mája 2023, by v konečnom dôsledku spôsobilo nejednotnosť v príslušnosti pri rozhodovaní v rámci obchodnoprávných sporov v režime Civilného sporového poriadku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Ndob/5/2023, sp. zn. 3Ndob/8/2023) a rovnako tak pri rozhodovaní v konaniach podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, resp. týmito konaniami vyvolaných sporoch, či v rámci registrových konaní v režime Civilného

mimosporového poriadku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/19/2023).

21. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že pre konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 zákonodarca v prechodnom ustanovení § 206o ZKR výslovne určil, že sa majú dokončiť na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Toto ustanovenie nepokrýva kauzálnu príslušnosť a ani funkčnú príslušnosť odvolacích súdov. Najvyšší súd SR zastáva názor, že pokiaľ by mal zákonodarca v úmysle v prechodnom ustanovení § 206o ZKR upraviť tiež zachovanie kauzálnej a funkčnej príslušnosti, urobil by tak explicitne ako v prípade ustanovenia § 470 ods. 4 CSP. Preto je pri nachádzaní funkčnej príslušnosti krajského súdu na konanie o odvolaní v sporoch vyvolaných osobitnou povahou konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii potrebné vychádzať z okamžitej aplikability, a to v súlade so zámerom súdnej reformy zahŕňajúcej špecifické požiadavky zákonodarcu smerujúce k špecializácii súdov (sudcov) v určitých (zákonom určených) druhoch sporov tak, ako je tomu aj v danom spore vyvolanom osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii (§ 196a ods. 3 ZKR).

22. Najvyšší súd SR s prihliadnutím na článok 17 základných princípov CSP a v zhode s už vysloveným (obdobným) názorom v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 27. júna 2023 a v náleze Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 257/2023-58 z 27. júna 2023 poukazuje aj na princíp hospodárnosti konania a v neposlednom rade na zachovanie účelu reformy súdnej mapy. Pre úplnosť uvádza, že týmto nedochádza k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a ani k porušeniu procesnoprávnej zásady perpetuatio fori (§ 36 CSP), keďže k zmene funkčnej príslušnosti prišlo na základe zmeny právnej úpravy a jej okamžitej aplikovateľnosti, pričom úprava intertemporality novej procesnej úpravy bola v rukách zákonodarcu. Pokiaľ v priebehu odvolacieho konania dôjde k zmene právnej úpravy funkčnej príslušnosti, je na zákonodarcovi, aby zrozumiteľne a jednoznačne upravil, či s ohľadom na princíp okamžitej aplikability novej procesnej úpravy a s ohľadom na povinnosť odvolacieho súdu skúmať svoju funkčnú príslušnosť počas celého konania podľa § 40 CSP, zostáva zachovaná funkčná príslušnosť v konaniach začatých podľa prechádzajúcej právnej úpravy, a to prijatím zodpovedajúceho prechodného ustanovenia, ktoré však v rámci novely zákona o konkurze a reštrukturalizácii prijaté nebolo.

23. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci Krajským súdom v Košiciach je dôvodný a na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému (v spore vyvolanom osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii) Okresným súdom Prešov je podľa § 196a ods. 3 písm. c) ZKR v spojení s § 196a ods. 1 písm. e) ZKR funkčne príslušný Krajský súd v Košiciach.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.